

V smeti ali v nadaljnjo uporabo?

Ob ponovni uporabi embalaže moramo slediti zahtevam, ki veljajo za promet z rabljenimi proizvodi.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja GZS

Foto: Zare Modlic

Vse jasnejša in odločnejša naravnost evropskih držav k prehodu v krožno gospodarstvo v podjetjih spodbuja ponovno preverjanje snovnih in odpadnih tokov z namenom ugotoviti, kaj nedvoumno spada med odpadke in kaj med izdelke ali snovi, ki jih je možno ponovno uporabiti ali celo prodati.

To vprašanje se še posebej pogosto postavlja v povezavi s trajnejšimi vrstami transportne embalaže, kot so palete, kovinski ali plastični sodi ter IBC kontejnerji, ki imajo že na prvi pogled tudi še neko uporabno ali cenovno vrednost.

Posebna pravila za embalažo

Zakon o varstvu okolja določa, da je odpadki snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči. V primeru embalaže je treba upoštevati še posebna pravila, ki izhajajo iz Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Uredba določa, da mora odpadno embalažo prevzeti družba za ravnanje z odpadno embalažo. Poleg stroškov ravnanja z odpadno embalažo, ki jih je ob prvem dajanju na trg že poravnal embaler, pridobitelj ali končni uporabnik, morajo imetniki oziroma končni uporabniki običajno družbam poravnati morebitne dodatne stroške transporta do zbirnega centra.

Embalažo, ki še ni odpadki, je možno ponovno uporabiti ali celo prodati, če ustreza zahtevam ponovne uporabe ali prodaje. Pogoji te ponovne uporabe ali prodaje niso predmet Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Pri večji količini se plača okoljska dajatev

V primeru uporabe t. i. EPAL palet so zadeve dokaj enostavne, saj za tovrstne standardne palete obstaja sistem izmenjave v evropskem in tudi svetovnem merilu. Za te palete so izdelani opisi razredov kakovosti, za kakšne namene se lahko ponovno uporabijo. Obstajajo tudi merila, kdaj je treba te palete izločiti iz sistema, ker so neuporabne oziroma njihova ponovna uporaba ni več popolnoma varna.

Uporabniki embalerji vodijo evidence o izmenjavi palet in v primeru izločitve neuporabne palete le-to nadomestijo z novo. Embaler, pri katerem letna količina embalaže presega 15.000 kg, za to novo paleto plača okoljsko dajatev in stroške zagotavljanja ravnanja z odpadno embalažo.

Kupec mora vedeti, da gre za rabljeno embalažo

Uredba o embalaži in odpadni embalaži ne določa, kako naj poteka prodaja rabljene embalaže. Če embalaža še ni odpadki in imetnik z njeno prodajo želi opravljati pridobitno dejavnost, mora preveriti pogoje, ki jih nalaga opravljanje dejavnosti trgovine.

Kupec mora biti obveščen, da gre za prodajo rabljenega blaga. Pri tem mora prodajalec izpolnjevati tudi zahteve na področju varnosti proizvodov. Za določene namene uporabe so opredeljene še posebne zahteve, kot na primer pri embalaži, namenjeni za stik z živili, kjer lahko z materiali ali izdelki v živila prehajajo snovi, ki lahko škodljivo vplivajo na zdravje ljudi. S tega vidika ponovna uporaba embalaže za shranjevanje deževnice ni vedno najbolj posrečena, primerna ali varna odločitev.

Ravnanje z embalažo ali odpadno embalažo se ne zaključi le z odločitvijo imetnika ali gre za odpadki ali za rabljeno blago, ki ima še določeno vrednostjo. Imetnik mora v skladu s svojo odločitvijo nato še slediti ali pravilom ravnanja z odpadki in v primeru embalaže Uredbi za ravnanje z embalažo in odpadno embalažo ali pravilom dajanja blaga na trg in prodaje, kjer veljajo pravila zakonodaje s področja trgovanja s proizvodi. [gg](#)

svetovalec

Ponovna uporaba embalaže za shranjevanje deževnice ni vedno najbolj posrečena, primerna ali varna odločitev.

Končni uporabniki morajo običajno družbam poravnati morebitne dodatne stroške transporta do zbirnega centra.

Foto: Deposithphotos

Varstvo okolja

